

Handläggare:
Lisa Alm
Linda Truvered

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 24 mars 2015

Ärende 3

Arbetsmarknadsnämndens underlag för budget 2016 med inriktning 2017 och 2018

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden godkänner underlag för budget för 2016 med inriktning 2017 och 2018.

Thomas Lundberg
Tf arbetsmarknadsdirektör

Kicki Wattjersson
Avdelningschef
Jobbtorg Stockholm

Bengt Jönsson
Avdelningschef
Vuxenutbildning Stockholm

Jussi Koreila
Avdelningschef
SFI Stockholm

Karin Eriksson-Bech
Utvecklingschef

Arja Lindholm
Kommunikationschef

Jonina Gisladottir
Personalchef

Meja Axberg
tf ekonomichef

Inledning

Stockholm fortsätter att växa och prognoser från såväl Arbetsförmedlingen som Länsstyrelsen, Stockholms Handelskammare och Statistiska Centralbyrån (SCB) pekar på en långsiktig utveckling där sysselsättningen ökar och arbetslösheten kan förväntas minska något. Samtidigt står en allt större andel av de arbetssökande långt ifrån arbetsmarknaden och har svårt att konkurrera om befintliga arbeten. För dessa grupper krävs särskilda insatser. Det gäller unga som saknar gymnasieutbildning, långtidsarbetslösa, nyanlända samt personer med funktionsnedsättning.

Nämndens huvuduppdrag är att rusta stockholmare för arbete. Verktygslådan för detta består av arbetsmarknadsinsatser, utbildning i svenska för invandrare, kommunal vuxenutbildning samt yrkeshögskoleutbildningar. För att på bästa sätt lyckas med sitt uppdrag har nämnden sedan starten 2011 strävat efter att ta tillvara de synergieffekter och effektiviseringsmöjligheter som uppstår genom minskat stuprörstänkande och ökad samverkan mellan nämndens tre avdelningar. Detta utvecklingsarbete ska fortsätta. Ett flertal av nämndens utvecklingsområden för den kommande planeringsperioden kräver en hög grad av samverkan mellan nämndens samtliga verksamhetsområden.

Med utgångspunkt i inriktningen i kommunfullmäktiges budget för 2015, nämndens uppdrag och verksamhetens behov har nämnden identifierat ett antal långsiktiga utvecklingsområden och utmaningar för planeringsperioden 2016-2018.

- Utvecklade insatser för att fler ska välja men även kunna fullfölja studier.
- Fortsatt ökad yrkesinriktning av såväl utbildningar som arbetsmarknadsinsatser.
- Samverkan i olika former med arbetsgivare – både inom staden och övriga arbetsgivare.
- Fortsatt utveckling av insatser för ungdomar med sikte på delvis nya målgrupper.
- Fortsatt fokus på att anpassa arbetsmarknadsinsatserna inom Jobbtorg Stockholm utifrån förändrade målgrupper så att aspiranter snabbast möjligt kan gå från bidrag till arbete.
- Utvecklad samverkan med både statliga myndigheter och stadens nämnder och bolag kring gemensamma uppdrag.

Dessa utvecklingsområden sammanfattas i punktform under avsnitt 1, ”Kommunfullmäktiges inriktningsmål” och utvecklas under respektive verksamhetsområde under avsnitt 2, ”Nämndens verksamhetsområde”.

Thomas Lundberg

tf arbetsmarknadsdirektör

Ärendet

Enligt kommunallagen ska en kommuns budget innehålla en plan för ekonomin för en period om tre år. Den plan som nu är aktuell att ta ställning till omfattar åren 2016 till och med 2018. Stadens nämnder ska analysera vilka frågor och faktorer som har störst påverkan på verksamhetens utveckling och ekonomi under perioden. Utgångspunkt ska vara analyser av förändringar i omvärlden samt av den egna verksamheten med utgångspunkt från bland annat nämndens verksamhetsberättelse. Större avvikelser eller förändringar jämfört med gällande plan för åren 2015 och 2016 ska analyseras och kommenteras. Analysen för perioden 2016 till 2018 ska fånga de viktigaste frågorna som berör kärnverksamheten. Tillsammans med underlaget ska nämnderna lämna en lokalförsörjningsplan.

Under kommunfullmäktiges respektive relevant inriktningsmål görs en övergripande och sammanfattande analys av verksamheten för åren 2016 till och med 2018. I detta ingår hur nämndens verksamhet påverkas av trender, utvecklingstendenser, strukturella frågor och demografiska förändringar, effekterna av dessa samt eventuella åtgärder genom att beakta lokalförsörjning, kompetensförsörjning samt omstrukturerings- och investeringsbehov. Nämnderna ska även beakta den upphandling som sker inom stadens verksamheter. Nämnderna ska särskilt kommentera driftbudgetkonsekvenser till följd av redan fattade beslut av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen. Detta gäller även beslut om investeringar som inte förvaltas av nämnden.

Hur nämndens verksamhet påverkas av trender, utvecklingstendenser, strukturella frågor och demografiska förändringar redovisas i avsnitt 1. I avsnitt 2 redovisas den förväntade utvecklingen för nämndens verksamhetsområden. I avsnitt 3 görs en sammanfattande ekonomisk analys och därefter redovisas en lokalförsörjningsplan.

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats av utvecklings- och utredningsstaben och ekonomistaben i samarbete med förvaltningens avdelningar och övriga staber.

1 Kommunfullmäktiges inriktningsmål

1.1 Ett Stockholm som håller samman

Verksamhetsmål: Utbildningen har hög kvalitet och elever får tid för lärande

- Nämnden ska utöka individualiseringen och förbättra stöd för studerande inför och under studier. Fokus under 2015 är att identifiera behov och undersöka möjligheterna att bättre ta tillvara befintlig kompetens samt förbättra arbetssätt och metoder. Därefter påbörjas arbete med att stärka personalens kompetens, förbättra arbetssätt och rutiner samt utveckla alternativa insatser.
- Nämnden ska fortsätta utvecklingen av utbildning för analfabeter och kortutbildade inom sfi. Satsningen omfattar introduktionsutbildning på modersmål, pedagogisk kompetensutveckling för personalen, ett eventuellt snabbspår för särskilt motiverade studerande samt förbättrad samverkan mellan myndigheter.

1.2 Ett klimatsmart Stockholm

Verksamhetsmål: Verksamhetens miljöpåverkan minimeras

- Nämnden följer den tidigare fastställda miljöhandlingsplanen där det som bedöms mest påverka miljön inom nämndens verksamhetsområde är energianvändning, transporter, inköp av varor och tjänster samt avfallshantering.
- Nämndens miljöbelastning minskas genom att konventionella bilar byts ut mot elbilar och cyklar. Upphandlingen av elcyklar ger möjlighet till ökat cykelresande i tjänsten. Vid tjänsteresor med längre distans ska tåg eller buss väljas i första hand.

1.3 Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Verksamhetsmål: Stockholm är en världsledande kunskapsregion

- Nämnden undersöker hur samverkan med universitet och högskolor kan tillämpas inom fler verksamhetsområden och hur fler medarbetare kan få möjlighet till forskning.

Verksamhetsmål: Företag väljer att etablera sig i Stockholm

- Nämndens målsättning är att förse arbetsmarknaden i Stockholm med arbetskraft och bistå med kompetensförsörjning. Nämnden samverkar med näringsliv och arbetsgivare i syfte att tillhandahålla yrkesutbildningar som svarar mot arbetsmarknadens behov av utbildad arbetskraft med särskilt fokus på bristyrkesutbildningar.
- Nämndens strategiska näringslivsarbete ska stärkas och utvecklas genom ökad samverkan med arbetsgivare, utvecklad samverkan med Stockholm Business Region samt samverkan med stadsdelsnämnderna för att öka samordningen av stadens kontakter med det lokala näringslivet.

Verksamhetsmål: Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

- Allt större andel av aspiranterna inom Jobbtorg Stockholm står långt ifrån arbetsmarknaden och har ett stort stödbehov. För att möta stadsdelsnämndernas behov kommer jobbtorgen ta emot personer med komplex problematik från grupper som tidigare inte bedömts tillhöra jobbtorgens målgrupper. Arbetssätt och metoder kommer ytterligare att utvecklas för att förstärka stödet till aspiranterna.
- Arbetsmarknadsnämnden, stadsdelsnämnderna och idrottsnämnden ska tillhandahålla fler tidsbegränsade anställningar för arbetslösa unga och personer som uppbär försörjningsstöd på grund av arbetslöshet. För att satsningen ska ge ökade förutsättningar för en hållbar anställning på den öppna arbetsmarknaden kommer nämnden att utveckla möjligheter att kombinera visstidsanställningen med individuellt anpassade insatser i form av förberedelser, utbildning, coachning, uppföljning och matchning mot arbete.
- Arbetsmarknaden i länet är kunskapsintensiv och det är svårt att få fäste på arbetsmarknaden utan gymnasiekompetens. Nämnden ska arbeta för att utveckla insatser som är inriktade på att stötta fler till att inleda och fullfölja studier. Detta görs bland annat genom introduktions- och stödprogrammet LärningPlus i syfte att fler ungdomar ska inleda och fullfölja en lärlingsutbildning, utvecklandet av ett system för Prova på studier och ökad samverkan mellan Jobbtorg Stockholm, vuxenutbildningen och sfi.

Verksamhetsmål: I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet

- Nämnden ska anpassa utbildningar till de varierade behov och förutsättningar som finns hos nya målgrupper som kommer till studier.
- Nämnden ska erbjuda fler studerande med svag ställning på arbetsmarknaden bristyrkesutbildningar och även möjligheten att studera sfi i kombination med en yrkesutbildning. Under arbetet dialog att föras med utbildningsförvaltningen och branschföreningar och kommer resultera i ökat intag till bristyrkesutbildningar, utveckling av nya utbildningar och förbättrade stödinsatser.
- Nämnden ska öka möjligheterna för studerande att kombinera sina studier med studier i andra skolformer, praktik eller arbetsmarknadsinsatser. Detta ställer krav på att verksamheterna erbjuder än mer flexibilitet i tid, rum och form för studier.
- Nämnden kommer under 2015 att påbörja ett aktivt uppsökande arbete med studie- och yrkesvägledning för att nå fler stockholmare och motivera till studier. Nämnden avser även att ytterligare samordna de resurser som finns för studie- och yrkesvägledning inom komvuxcentrum, sfi och Jobbtorg Stockholm.

Verksamhetsmål: Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

- Nämnden bidrar till ett effektivt resursutnyttjande och minskade kostnader bland annat genom att i den egna verksamheten arbetar kontinuerligt för att utveckla samverkan mellan nämndens olika verksamheter, ta vara på synergieffekter och därmed öka effektiviteten i verksamheten.
- Nämnden bidrar också till minskade kostnader genom att möjliggöra för stockholmare att gå från bidrag till utbildning, arbete och egen försörjning.

1.4 Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Verksamhetsmål: Stockholm är fritt från diskriminering

- Nämnden ska identifiera och motverka diskriminerande strukturer - både inom nämndens egna verksamheter, i mötet med stockholmaren och nämnden som arbetsgivare, och på arbetsmarknaden i vidare mening.
- Genom de arbetsgivarnätverk som nämnden har ägnas särskild uppmärksamhet åt frågor om allas möjlighet till delaktighet i arbetslivet.
- För att integrera genusperspektiv inom nämndens verksamheter kommer nämnden att ta fram könsuppdelad statistik inom de verksamhetsområden där det är möjligt och inför verksamhetsplanering för 2016 använda detta som underlag för att upptäcka eventuella utvecklingsområden inom verksamheterna.
- Nämnden kommer att genomföra en inventering av behovet av insatser för att motverka diskriminering och öka mångfalden inom nämndens ansvarsområde. Utifrån denna inventering kommer nämnden inför verksamhetsplan 2016 att ta fram förslag till aktiviteter och åtgärder för att leva upp till kommunfullmäktiges förväntningar. Detta arbete kommer att ske i dialog med rådet för mänskliga rättigheter.

Verksamhetsmål: Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

- Med anledning av att nämndens verksamheter får nya uppdrag, utvecklar nya arbetssätt och får nya målgrupper att stödja kommer de kompetenser som behövs i verksamheterna till viss del att förändras. För att stödja utvecklingen och säkerställa rätt kompetens på rätt plats kommer nämnden att utveckla sitt arbetssätt för kompetens och bemanningsplanering. Nämnden ser också ett ökat behov av satsningar för att stärka och utveckla ledarskapet. Nämnden fortsätter sitt påbörjade kvalitetsutvecklingsarbete kring bemötande, värderingar och kvalitet under arbetsnamnet Löftet. Utveckling av ledarskapet kommer att vara i fokus.
- Nämnden kommer att ta fram en ny jämställdhets- och mångfaldsplan för perioden 2016-2018. Planen ska vara målstyrd och stimulera till aktiviteter för ökad jämställdhet och mångfald i verksamheterna.

Verksamhetsmål: Stockholm är en tillgänglig stad för alla

- Nämnden avser att öka kompetensen rörande ”Programmet för delaktighet” bland förvaltningens chefer för att på så sätt stärka kunskapen om hur nämndens arbete och arbetsmetoder bättre kan öka enskilda individers möjligheter att delta på lika villkor i nämndens verksamheter.
- Nämnden ska driva ett aktivt påverkansarbete för att fler arbetsgivare inom såväl privat som offentlig sektor ska erbjuda lämpliga arbeten till personer med en funktionsnedsättning
- Nämnden verkar för att utbildningar och andra verksamheter ska vara anpassade så att alla kan delta oavsett funktionsförmåga samt att elever som har svårigheter får tillgång till rätt stöd och de hjälpmedel de är i behov av.

Verksamhetsmål: Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

- Nämnden ska utveckla arbetet med sociala klausuler i upphandling dels genom egna upphandlingar, dels genom samverkan med andra förvaltningar i staden och dels i samverkan med externa aktörer som önskar samarbete med staden omkring att använda sociala klausuler som ett sätt att öppna arbetsmarknaden för nya grupper.

2 Nämndens verksamhetsområde

Arbetsmarknadsnämndens kärnverksamhet består av att tillhandahålla vuxenutbildning, utbildning i svenska för invandrare samt arbetsmarknadsinsatser för stadens målgrupper inom Jobbtorg Stockholm.

Därutöver har nämnden stadsövergripande samordningsansvar för stadens arbete med sommarjobb för unga, kommunala visstidsanställningar, offentligt skyddat arbete (OSA), lokala arbetsmarknadsverksamheter, det kommunala aktivitetsansvaret, flyktingmottagande samt nationella minoriteter.

2.1 Omvärldsfaktorer av betydelse för nämndens verksamheter

Utvecklingen på arbetsmarknaden

Stockholm fortsätter att växa och stockholmsregionens betydelse som tillväxtmotor för hela landet förstärks. Länsstyrelsen anger i sin rapport "Läget i länet" att även om regeringen skruvat ned förväntningarna på tillväxt i ekonomin för 2015 så fortsätter flertalet indikatorer att peka i rätt riktning i stockholmsregionen. Handelskammarens konjunkturindikator pekar på en starkare konjunktur än normalt och aktiviteten i ekonomin är fortsatt högre i Stockholm än i övriga riket. På arbetsmarknaden fortsätter antalet sysselsatta att öka och i näringslivet ökar nyföretagandet medan företagskonkurserna minskar.

Arbetsgivarna i landet ser överlag positivt på de kommande åren. Framförallt är de offentliga arbetsgivarna mer optimistiska än tidigare men de har dock blivit allt mer bekymrade över den knappa tillgången på utbildad arbetskraft.

Arbetsförmedlingens sysselsättningsprognos för 2015 och 2016 visar att de tre storstadsregionerna, Stockholms län, Västra Götalands län och Skåne län, får en stark jobbtillväxt, men antalet jobb blir fler i hela landet. Sysselsättningen ökar. Samtidigt sker en stark ökning av arbetskraften och Arbetsförmedlingen prognostiserar ett tillskott på 94 000 personer på två år. Arbetskraftens ökning sker främst bland utrikes födda och nästan hela sysselsättningsökningen på 105 000 personer sker bland utrikes födda (16-64 år).

Arbetslösheten i landet sjunker långsamt och enligt SCB:s prognoser kommer arbetslösheten 2015 att uppgå till 7,9 procent för att sjunka till 7,7 procent 2016. Arbetslösheten i Stockholm har de senaste åren legat under snittet i riket. Januari 2015 uppgick arbetslösheten i riket till 8,2 procent medan motsvarande siffra för Stockholms stad var 6,6 procent.

Andelen inskrivna arbetslösa på arbetsförmedlingen som tillhör grupper med svag ställning på arbetsmarknaden förväntas fortsätta att stiga, från cirka 65 procent 2014 till närmare 75 procent 2016. En orsak är det förväntade stora tillskottet av utrikes födda i arbetskraften. En annan orsak är utvecklingen på arbetsmarknaden.

Kunskapskraven inom arbetslivet är generellt sett höga och fortsätter att öka. Det gäller för

landet i stort – men särskilt för stockholmsregionen. Utvecklingen går mot ökad specialisering inom många branscher och sektorer. Många ”enkla” arbeten försvinner – till utlandet, eller in i den automatiserade sektorn – samtidigt som nya skapas. Samhällets och arbetslivets förändringstakt drivs upp vilket förändrar värdet av kunskaper och kompetenser.

Utbildningskraven ökar samtidigt som allt färre människor kommer att kunna utbilda sig för ett helt yrkesliv på en och samma gång. Etablerade på arbetsmarknaden kommer att behöva karriärväxla i högre omfattning även längre upp i åldrarna, vidareutbilda sig oftare, och tränas mer effektivt mot specifika yrkesroller och förmågor. För nytillträdande på arbetsmarknaden utgör gymnasial kompetens i stort sett ett minimikrav.

De grupper som enligt arbetsförmedlingens prognos beräknas ha fortsatt svårt att konkurrera om jobben är unga som saknar gymnasieutbildning, övriga kortutbildade, långtidsarbetslösa, nyanlända samt personer med funktionsnedsättning.

Parallellt råder det behov av arbetskraft inom flera branscher och sektorer.

Arbetsförmedlingens prognoser visar att möjligheterna till arbetstillfällen kommer att vara särskilt goda inom sjukvård, utbildning samt bygg och anläggning. Andra områden där utsikterna är relativt goda är försäljning, hotell och restaurang samt service som alla är områden som sysselsätter många. Goda utsikter att få jobb gäller också för olika typer av transportjobb samt fastighetstekniker och bilmekaniker.

Situationen på arbetsmarknaden pekar sammantaget på att vuxenutbildning i olika former kommer att få allt större betydelse både för att tillgodose arbetsmarknadens behov av arbetskraft och för att öka förutsättningarna för vissa grupper av arbetslösa att kunna komma ifråga för befintliga arbeten.

Befolkningsutveckling och utbildningsnivå i Stockholm

Befolkningen i regionen och i Stockholms stad fortsätter att öka även om ökningen för länet var något lägre 2014 jämfört med föregående år. Prognosen är att Stockholms stads befolkning kommer att passera en miljon invånare år 2022.

Befolkningens utbildningsnivå i Stockholms stad är hög. Av vuxna stockholmare 25-64 år har nästan 60 procent eftergymnasial utbildning och drygt 30 procent har gymnasium som högsta utbildningsnivå. Ungefär 10 procent i åldersgruppen har högst förgymnasial utbildningsnivå, vilket motsvarar cirka 51 000 personer. Dessa, tillsammans med nyanlända personer med behov av kunskaper i svenska språket, utgör den huvudsakliga målgruppen för stadens vuxenutbildning.

Flyktinginvandring

För 2015 prognostiserar Länsstyrelsen att Stockholms stad kommer att ta emot 3 789 flyktingar. Huvuddelen av dessa kommer att vara så kallade EBO-flyktingar – det vill säga flyktingar som väljer att på egen hand flytta till staden och till eget boende. Staden står dock även inför att skriva en överenskommelse om mottagande av personer med uppehållstillstånd med Länsstyrelsen. Förslaget från Länsstyrelsen är att staden ska ta emot 1045 personer i organiserat mottagande under 2015. Det innefattar personer som bott på anläggningsboende och kvotflyktingar

Det är svårt att förutsäga hur flyktingsituationen kommer att se ut i ett treårsperspektiv. Migrationsverkets prognos för 2015 pekar mot ett fortsatt ökat flyktingmottagande och

prognosen för landet är mellan 80 000 och 105 000 flyktingar. Inte sedan andra världskriget har så många varit på flykt i världen och migrationsverket ser inget som talar för att drivkrafterna för att lämna konfliktområden avtar. Under den närmaste treårsperioden finns därför skäl att anta att Stockholm kommer att fortsätta att ta emot flyktingar minst i samma omfattning som det beräknade flyktingmottagandet för 2015.

Ett stort inflöde av asylsökande innebär ökat behov av boende redan under asyلتiden och det är inte osannolikt att Migrationsverket kommer att upphandla fler asylboenden i staden. Detta kommer att ställa ökade krav på staden främst vad gäller behov av barnomsorg och skola för de asylsökande barnen.

Aktuella utredningar och nya lagar

Regeringen presenterade nyligen i *Utbildningspolitik för en bra start i Sverige (PM 22 februari 2015)* att man vill se en mer individanpassad sfi-utbildning som bättre utgår från elevens utbildningsbakgrund. Eleverna ska kunna kombinera språkundervisningen med andra kurser inom vuxenutbildning, till exempel med en yrkesutbildning som är relevant för elevens planerade yrkesval. Sfi ska även i högre grad erbjudas på tider som passar eleven så att språkstudierna kan kombineras med exempelvis jobb eller praktik. Hemkommunen ska bli skyldig att se till att den som avser läsa bland annat sfi erbjuds studie- och yrkesvägledning så att det finns större möjligheter att skraddarsy utbildningen efter den enskilde elevens förutsättningar och behov. Regeringen aviserar att de går vidare med frågan om att individanpassa och effektivisera sfi-undervisningen och kommer inom kort att presentera en proposition om utvecklingen av sfi.

Regeringen lägger nu förslag på förändringar av sfi som utgår från lagrådsremissen *Individualisering och integration – en effektivare vuxenutbildning*. Lagrådsremissen föreslår att sfi ska upphöra som egen skolform och i stället ingå som en tredje del i kommunal vuxenutbildning. Det föreslås att den nuvarande kursplanen för sfi ska behållas men med förändringen att de tre studievägarna inom sfi ska vara sammanhållna. Det betyder att en analfabet har rätt att läsa hela utbildningen utifrån sina förutsättningar och inte byta studieväg när hen nått en viss nivå. Nuvarande kursen *Svenska som andraspråk* på grundläggande nivå föreslås upphöra. En ny kursplan för *Svenska som andraspråk* grundläggande ska tas fram och den ska ta vid där *Sfi kurs D* slutar. Regeringen föreslår att förändringarna ska träda i kraft från och med 1 juli 2016.

Yrkesprogramsutredningen(U2014:01) syftar till att öka den gymnasiala yrkesutbildningens attraktionskraft, underlätta ungdomars övergång till arbetsmarknaden och stärka gymnasieskolans bidrag till den nationella kompetensförsörjningen. Utredningen ska även se över dimensionering, utbud och innehåll i den gymnasiala yrkesutbildningen. Utredningens resultat och förslag redovisas den 31 mars 2015. Utredaren har uttryckt preliminära förslag om att yrkesvux ska permanentas och att regioner ska planera för utbildningarna.

Regeringen har aviserat att vissa yrkeshögskoleutbildningar (yh-utbildningar) med hög efterfrågan på arbetsmarknaden ska få mer stabila förutsättningar att drivas över tid. I både budgetpropositionen och i andra sammanhang har behovet av ett nationellt sammanhållet system för validering lyfts fram. Detta utreds för närvarande på utbildningsdepartementet och utredningen presenteras den 1 april 2015. Syftet är att det ska bli lättare för individen att överblicka sina alternativ och att de resurser som finns ska användas på ett mer effektivt sätt.

Förändringar inom etableringen och Arbetsförmedlingens förnyelse

Arbetsförmedlingen befinner sig i en förnyelseprocess med inriktningen att möjliggöra ett ökat regionalt perspektiv och mer flexibla lösningar för den enskilda individen. Behovet av samverkan med kommunerna lyfts fram vilket är positivt då stadens förutsättningar och behov då kan komma att få ökat genomslag i Arbetsförmedlingens lokala arbete. Det är dock ännu oklart hur detta kommer att ske i praktiken.

På det lokala planet ser nämnden skäl att överväga eventuella försök med samlokalisering av verksamheter i takt med att statens och kommunens prioriterade grupper alltmer sammanfaller. Detta aktualiseras särskilt av stadens satsning på fler ungdomsjobbtorg samtidigt som Arbetsförmedlingen aviserar inrättande av särskilda ungdomsförmedlingar.

Regeringen har nyligen lagt fram förslag om snabbspår till arbetsmarknaden för nyanlända. Förslagen omfattar flyktingar och deras anhöriga och Arbetsförmedlingen blir ansvarig myndighet. Förslagen bygger i stora drag på tidig bedömning och validering av kompetens, utökad studie- och yrkesvägledning, sfi med yrkesinriktning och mer stöd till arbetsplatserna.

Fler unga till arbete

Regeringen har aviserat ökade satsningar för att fler unga ska komma i arbete. En särskild ungdomsdelegation har tillsatts med uppdrag att lägga fram förslag på insatser men också se över förutsättningarna för ett närmare samarbete mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna. Stockholms stad gör redan idag stora satsningar för att minska ungdomsarbetslösheten – framförallt för unga som uppbär försörjningsstöd men också för gruppen unga i åldrarna 16-29 år som står utanför skola och arbetsmarknad och utanför alla övriga system. Nämnden välkomnar möjligheten till en ökad samverkan med arbetsförmedlingen främst när det gäller gruppen unga 20-29 år i behov av särskilda stödinsatser för att komma in på arbetsmarknaden.

Ny socialfondsperiod

Den nu gällande socialfondsperioden sträcker sig från 2014 till 2020. Förberedelserna har dock tagit tid och i Stockholm sker den första projektutlysningen under våren 2015. Prioriterade grupper för denna utlysning är unga och nyanlända och ett särskilt fokus läggs på att projekten ska bidra till en positiv utveckling i socialt utsatta områden. Utvecklingsprojekt med stöd av socialfonden förutsätter egenfinansiering från projektägaren.

Nämnden avser att lämna in ansökningar vilket närmare redovisas under avsnittet ”Betydande projekt som inte är investeringar”. Där redovisas även förutsättningarna för att klara stadens medfinansiering. Inriktningen är att söka medel för utvecklingsprojekt som ligger i linje med de uppdrag nämnden fått i budget för 2015.

2.2 Vuxenutbildning

Inom vuxenutbildningen får studerande kunskaper och stöd för att kunna arbeta eller gå vidare till högre studier. Nämndens vuxenutbildning omfattar utbildning i svenska för invandrare (sfi), kommunal vuxenutbildning (komvux), särskild utbildning för vuxna (särsvux), lärlingsutbildning, yrkeshögskoleutbildning (yh-utbildning) och samhällsorientering för nyanlända.

Staden gör extra satsningar på vuxenutbildning 2015. Syftet är att möjliggöra för fler att

studera, framförallt för personer med svag ställning på arbetsmarknaden och personer som kan behöva extra stöd för att påbörja studier. Nämnden ser att satsningarna även i viss utsträckning möjliggör yrkesväxling för personer med gymnasial kompetens.

Nämnden har för 2015 definierat större strategiska utvecklingsområden för vuxenutbildningen. Det handlar om:

- Fler till studier
- Ökad individualisering och utökat stöd
- Satsning på bristyrkesutbildningar

Dessa utvecklingsområden är fleråriga satsningar som spänner över nämndens alla verksamhetsområden. Rätt hanterade kommer de leda till att fler studerande lyckas med sina studier och går vidare till jobb eller högre studier. För att lyckas krävs att nämnden får förutsättningar att driva detta långsiktigt och kontinuerligt under flerårsplaneperioden.

Merparten av de studerande inom nämndens vuxenutbildning är födda utomlands. Det gäller alla studerande inom sfi, så gott som alla inom den grundläggande vuxenutbildningen och ungefär hälften av de studerande inom gymnasial vuxenutbildning. Då inflyttningen av utrikesfödda till staden beräknas öka räknar nämnden även fortsättningsvis med växande volymer inom sfi, samhällsorientering och komvux.

Ökad individualisering och utökat stöd

Vuxenutbildningens målgrupp är heterogen och de studerande är individer med mycket skiftande förutsättningar och behov. Nämnden strävar efter att anpassa utbildningarna utifrån individens behov för att ge de studerande så goda förutsättningar som möjligt att nå sina mål. Många studerande är målmedvetna och studievana och tar sig genom sina kurser i ett högt tempo och med lyckat resultat. Men det finns även en växande grupp studerande med olika typer av svårigheter som utgör hinder för inläring. Det syns i betygsresultaten och resultat från brukarundersökningar som visar att en del studerande har svårt att klara av framför allt kortare teoretiska kurser inom komvux och en del kurser inom sfi.

Inläringssvårigheter kan böttna i en funktionsnedsättning som gör det svårt att koncentrera sig eller minnas det man lärt. Det kan också handla om psykisk ohälsa eller stress kopplad till migration. Studerande med traumatiska upplevelser från hemlandet är en växande grupp inom sfi och samhällsorientering och dessa personer har ofta svårt att tillgodogöra sig innehållet i utbildningen. Sammantaget gör inläringssvårigheter att det ofta tar längre tid att klara av studierna, avhoppet är fler, och det mer långsiktiga målet om jobb eller vidare studier ligger längre bort.

Under 2015 pågår ett intensivt utvecklingsarbete för att förbättra stöd för studerande både inför och under studier. Fokus ligger på att se över vilka behov som finns och hur det går att bättre ta tillvara befintlig kompetens och erfarenhet samt förbättra arbetsätt och metoder. Mycket bra arbete görs och kan spridas och vidareutvecklas. På sikt ser nämnden att större förändringar är nödvändiga vilket kan komma påverka organisation, kompetens och utbud av insatser.

Rektorsskap går över till utbildningsanordnare

Nämnden befinner sig i slutfasen av en upphandling av komvux och sfi. En förändring i och med upphandlingen blir att rektorsskapet överförs från nämnden till utbildningsanordnarna

inom de områden som är möjliga enligt lagstiftning. Syftet är att få ett tydligt och nära pedagogiskt ledarskap på skolorna vilket gynnar både studerande och personal. I takt med att ansvar överförs från de kommunala rektorerna till de externa, ges möjlighet för de kommunala rektorerna att i ökad utsträckning fokusera på utvecklingsarbete och kvalitetsgranskning.

I nya avtal kommer sfi förändras genom att de tre studievägarna ska vara sammanhållna. Det innebär att en kortutbildad kan läsa inom sin studieväg genom hela sfi. Det ställs även krav på specialpedagogisk kompetens hos varje utbildningsanordnare vilket kommer att gynna studerande som har olika former av inlärningssvårigheter.

En annan förändring med nya avtal är att nämnden begränsar antalet anordnare. Syftet är att skapa mer stabila förutsättningar för verksamhetsplanering hos anordnarna och säkerställa att annonserade kurser startar i högre utsträckning.

Utveckling av nämndens verksamhet i egen regi

Inom vuxenutbildningen råder frihet för eleverna att välja anordnare utifrån intresse och behov. Egen regi och upphandlad regi verkar på likvärdiga villkor. Ökande samverkan mellan nämndens olika verksamheter innebär att skolorna i egen regi utvecklar sin verksamhet med sikte på nya uppdrag och gemensamma målgrupper. För närvarande pågår dessutom en översyn av verksamheten vid Åsö vuxengymnasium som är den största skolan. Översynen syftar till att stärka resultat och kvalitet och därmed attrahera ännu fler studerande. Även inom SFI Västerort pågår ett särskilt utvecklingsarbete med fokus på studerande inom studieväg 1.

Konsekvenser av ny lagstiftning

Regeringens ambitioner för vuxenutbildningen kan bland annat utläsas ur den budgetproposition som lades fram i höstas. Man aviserade där ett kunskapslyft om 10 000 platser nationellt samt 3 675 utbildningskontrakt för ungdomar som ej gått färdigt gymnasiet. Nämnden bedömer att antalet deltagare i nämndens verksamheter kommer öka om förslagen i budgetpropositionen går igenom. Dessa platser kommer vara fullt ut statligt finansierade. Den förra regeringens förslag, att det ska vara en rättighet att delta i vuxenutbildning i syfte att uppnå särskild behörighet till högskolan från och med den 1 januari 2017, har regeringen inte fattat beslut om. Det är svårt att bedöma vilka volymkonsekvenserna blir av ett sådant förslag.

Riktningförändringarna som aviserats i regeringens *PM Utbildningspolitik för en bra start i Sverige* och som återfinns i lagrådsremissen *Individualisering och integration - en effektivare vuxenutbildning* ligger väl i linje med nämndens strategiska utvecklingsområden 2015 och framåt. Sammanhållna studievägar inom sfi regleras i nya avtal med utbildningsanordnare. Nya avtal möjliggör att sfi kommer kunna läsas parallellt med yrkesutbildning, vilket även kommer genomföras som en större satsning om nämnden beviljas medel från Europeiska Socialfonden för projektet Yrkesutbildning för invandrare (Yfi). Nämnden genomför även satsningar på studie- och yrkesvägledning.

Validering lyfts ofta fram som ett viktigt verktyg för att påskynda nyanländas etablering på arbetsmarknaden. Från 2016 kan det komma nya och utökade krav på utveckling av validering, men det är i dagsläget svårt att bedöma konsekvenser för nämnden med anledning av det. Nämndens komvuxutbildningar arbetar med validering mot betyg framför allt inom vårdutbildningarna. Det finns utvecklingsbehov inom övrig yrkesutbildning och teoretisk utbildning.

Inom sfi används ett validerande förhållningssätt både i samband med den kartläggning som görs på SFI-centrum och på skolorna i syfte att ta tillvara de kunskaper och färdigheter de studerande har och att på så sätt förkorta deras utbildningstid.

2.2.1 Vuxenutbildning Stockholm

Inom komvux har antalet studerande (helårsplatser) ökat med cirka 15 procent årligen de senaste åren. Den största delen av ökningen återfinns inom gymnasiala nivån och intresset för yrkeskurser ligger fortsatt högt. En förklaring är att yrkesutbildningarna ofta leder till arbete. Sett till antalet unika individer är de teoretiska kurserna störst inom komvux. Här läser de studerande ofta korta och avgränsade kurser för att få behörighet till högre studier.

Allt tyder på att ökningen av antalet deltagare inom komvux kommer att fortsätta. Stockholm är landets främsta tillväxtregion och arbetsmarknadens krav på utbildad och specialiserad arbetskraft ökar. Detta driver fram ökade förväntningar på utbildningsnivå hos arbetskraften. Samtidigt visar Migrationsverkets prognoser att invandringen förväntas öka i och med flyktingsströmmar från konfliktdrabbade områden.

Prognosarbete inom komvux är utmanande då det finns många faktorer utanför verksamheten som påverkar framtida volymer. Alltifrån arbetsmarknadens utveckling och regionens infrastruktursatsningar till förändringar i högskolans antagning och regler om studiestöd påverkar antalet studerande. Nämnden har under 2015 inlett ett utvecklingsarbete för att kunna åstadkomma mer träffsäkra prognoser för komvux.

Satsning på bristyrkesutbildningar

En generell trend inom komvux är efterfrågan på stärkt koppling till arbetsmarknaden inom utbildningarna. Under 2015 har nämnden fått extra medel för att personer med svag ställning på arbetsmarknaden ska erbjudas bristyrkesutbildning.

Fokus under första halvåret är att identifiera bristyrken i dialog med branscher samt att tillskjuta medel för de bristyrkesutbildningar som finns inom det ordinarie utbudet, främst inom vård och omsorg och inom bygg och anläggning. Då målgruppen utgörs av personer med svag ställning på arbetsmarknaden finns behov av att utveckla kringinsatser såsom språkstöd och förstärkt studie- och yrkesvägledning. I nya avtal för komvux ställs krav på anordnarna att erbjuda språkstöd för att bedriva yrkesutbildning. Nämndens förhoppning är att få förutsättningar att fortsätta med denna satsning som påbörjas under 2015 och behöver sträcka sig över hela flerårsplaneperioden för att nå full verkan.

Yrkeshögskoleutbildningarna är mycket framgångsrika utbildningar till bristyrken som tas fram tillsammans med branscherna. De studerande är i relativt hög utsträckning etablerade på arbetsmarknaden och merparten har högst gymnasial utbildning. För dem erbjuder yrkeshögskoleutbildningarna en effektiv möjlighet till yrkesväxling och en möjlighet att gå vidare till mer kvalificerade arbetsuppgifter.

Yrkeshögskolans uppdrag är att förse arbetsgivare med rätt kompetens. Det är ett viktigt uppdrag på grund av den bristande matchning som råder på arbetsmarknaden. Tillväxtverket bedömer att yrkeshögskolans förhållandevis korta och med praktik blandade utbildningar kommer bli allt vanligare i framtiden, för att möjliggöra kompetensväxling men också för att utrikesfödda akademiker snabbare ska komma till jobb.

Statliga medel till yrkesvux och lärlingsutbildning

Regeringen har beslutat om en fortsatt satsning år 2015 på yrkesinriktad gymnasial vuxenutbildning, yrkesvux. Syftet med satsningen är att motverka brist på arbetskraft med yrkesutbildning och att nå de grupper som saknar gymnasieutbildning eller har en gymnasial yrkesutbildning som behöver kompletteras. Nämnden har fått medel för 560 yrkesvuxplatser 2015 vilket motsvarar ett tillskott om 28 miljoner kronor. Året innan fick nämnden medel för 535 platser. Det finns för närvarande inget beslut om statliga medel för yrkesvux 2016.

De mest eftertraktade utbildningarna inom nämndens verksamheter är vård och omsorg vilket är positivt då det finns många arbetstillfällen inom sektorn. Andra efterfrågade utbildningar återfinns inom handel och administration samt inom restaurangbranschen.

Regeringen tilldelar även statliga medel för lärlingsutbildning för vuxna. Lärlingsutbildning syftar till att ge vuxna en grundläggande yrkesutbildning, ökad yrkeslivserfarenhet och en möjlighet att under en handledares ledning få kunskaper inom ett yrkesområde. 70 procent av utbildningen sker på en arbetsplats. För 2015 har nämnden tilldelats medel för 179 platser, varav 18 kommer gå till studerande inom sörvux. Detta är en liten minskning från 2014 års 200 platser. Regeringsbeslut finns på att statliga medel kommer att delas ut till och med 2016, men det finns inga utfästelser kring volymer. I dagsläget bedrivs lärlingsutbildning inom nämndens verksamhet endast med statliga medel.

Tilldelningen av statliga medel för yrkesvux och lärling är positivt då det möjliggör för nämnden att erbjuda fler stockholmare vuxenutbildning. Men tillvägagångssätten för tilldelning skapar svåra förutsättningar för att planera verksamhet och prognostisera volymer för såväl huvudmannen som utbildningsanordnare. Besluten fattas i regel i anslutning till ett nytt verksamhetsår och därvid mycket sent med hänsyn till verksamhets- och budgetplanering. Besluten omfattar även en avgränsad period motsvarande ett verksamhetsår vilket inte ligger i linje med nämndens uppdrag att starta utbildningar kontinuerligt under året.

Detta innebär att nämnden saknar garanti för att en individ som börjar studera lärling eller yrkesvux i oktober får statliga medel för den delen av utbildningen som sträcker sig efter årsskiftet. Nämnden behöver därför vara beredd på att gå in med kommunala medel från det ordinarie utbudet. Detta skapar en ryckighet i verksamheten vilket ytterst påverkar de studerande på ett negativt sätt. Exempelvis kan en blivande studerande få avslag på sin ansökan om studier vid ett ansökningstillfälle men ett beviljande vid nästa tillfälle.

Nämnden kommer under 2015 att utreda förutsättningarna för att finansiera dessa lärlingsplatser med kommunala medel. Bakgrunden är dels den stora osäkerheten och ryckigheten i tilldelningen av statliga medel. För att möjliggöra att till exempel redan påbörjade lärlingsutbildningar kan slutföras även om den statliga finansieringen upphör behöver nämnden veta under vilka förutsättningar detta är möjligt. En stor del av kostnaden för utbildningen går till arbetsplatsen som tar emot den studerande och det är särskilt den frågan som närmare behöver utredas om det skulle bli aktuellt med kommunal finansiering i någon del av utbildningen. Nämnden gör också en särskild satsning på LärlingPlus för unga som idag står utanför arbetsmarknad och studier. Även här är det nödvändigt att kunna garantera den unge att få gå klart påbörjad utbildning även om de statliga medlen upphör. I detta sammanhang ska även frågan om lärlingslön för unga utanför alla system närmare undersökas. Det skulle kunna öka flexibiliteten i stadens insatser för unga till exempel genom att ungdomsansättning skulle kunna övergå i lärlingsanställning.

2.2.2 SFI Stockholm

Antalet studerande i reguljär sfi uppgick 2014 till 19 150. Migrationsverkets prognoser 2015 och framåt visar på ökad flyktinginvandring liksom ökad anhörig- och arbetskraftsinvandring vilket gör att avmattningen troligtvis är tillfällig. En annan faktor som pekar på en ökad tillströmning av studerande är möjligheten för EU-medborgare att studera utan att vara folkbokförd. Nämnden väntar sig ett ökat antal studerande till sfi under planperioden.

Behov av ökad individualisering och utökat stöd omfattar även sfi och här ligger fokus på studerande med långsam progression. Nämnden ser huvudsakligen fyra kategorier av studerande med långsam progression:

1. Studerande som arbetar parallellt med studier. Sfi är inte studiemedelsberättigat och många arbetar parallellt med sina studier eller försörjs av anhöriga. De som arbetar har ofta otrygga arbetsvillkor och oregelbundna arbetstider, tillfälliga anställningar och ibland skiftarbete. Detta leder ofta till oregelbunden närvaro på sfi och inte sällan till bristande ork och uppmärksamhet på lektionerna vilket påverkar studieresultatet på ett negativt sätt.
2. Studerande med en svår livssituation. Migration, bostadsproblem och utmaningar med försörjningen är faktorer som orsakar stress och oro hos en del studerande. Detta kan lägga hinder i vägen för att tillgodogöra sig sina studier.
3. Studerande med en funktionsnedsättning. I dag finns generellt ett väl utvecklat stöd och god tillgänglighet för studerande med fysiska funktionsnedsättningar. Utvecklingsbehov finns för studerande med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar såsom Aspergers syndrom och adhd.
4. Studerande med oklara mål. Sfi-studerande som inte har tydliga mål för utbildning och jobb kan uppleva brister i studiemotivationen.

Fokus under 2015 är att utveckla rutiner och arbetssätt för att identifiera studerande som har eller riskerar att ha långsam progression. Parallellt påbörjas ett flerårigt arbete med att utveckla adekvat stöd för de olika kategorierna ovan. Detta kan handla om att utveckla mer specialpedagogisk kompetens hos utbildningsanordnare, vilket är ett nytt krav i nya avtal. Nya metoder och arbetssätt måste utvecklas. Mer kunskap behövs också om på vilket sätt språkstöd och modermålsstöd kan bidra till bättre studieresultat. Stöd kan även handla om studie- och yrkesvägledning eller studiecoachning till fler studerande, särskilda hjälpmedel vid inlärings svårigheter och i förekommande fall alternativa insatser med exempelvis praktik. Nämnden räknar med att dessa insatser kommer bidra till att fler studerande går klart sfi på kortare tid och därmed når egen försörjning tidigare.

Sfi i kombination med yrkesutbildning

Under 2015 och kommande år avser nämnden att ytterligare utveckla yrkesinriktning inom sfi. Nämnden planerar att ansöka medel för ett ESF-projekt, Yrkesutbildning för invandrare (Yfi). Projektet bygger på en sammanhållen utbildningskedja riktad till sfi-studerande på studieväg 2 och beskrivs närmare under avsnittet "Betydande projekt som inte är investeringar".

Bidra till en rättvisande bild av sfi

Det går generellt bra för sfi-studerande i Stockholm. De flesta är nöjda med sin utbildning,

många klarar av sina kurser och många kommer ut i jobb. Högutbildade inom bristyrken får snabbt kvalificerade jobb. Parallellt med detta finns en grupp studerande med kort tidigare utbildning som har svårt att klara av sina studier och löper risk att fastna i arbetslöshet. Det förekommer att utrikesfödda akademiker inte får jobb som ligger i nivå med deras utbildning.

Den nyanserade bilden av verkligheten, med både framgångssagor och svårigheter, speglas inte i den offentliga debatten om sfi och integration. Istället florerar många gånger en föråldrad bild av sfi och en onyanserad bild av nyanlända, vilket varken gynnar de studerande eller målen för sfi.

Bilden av sfi i den offentliga debatten behöver göras mer rättvis för att skapa ett klimat som gynnar utveckling av verksamhet, yrkesstolthet för lärarkåren och framgång för de studerande. Nämnden vill påbörja ett proaktivt arbete för att lyfta fram verksamhetens resultat, och låta sfi-studerande synas som goda förebilder i ett Stockholm som håller samman.

Sfi för föräldralediga

Nämnden har i uppdrag att starta svenska för föräldralediga. SFI Söderort inledde under hösten 2014 ett samarbete med stadsdelsnämnden i Skärholmen för att kunna starta sfi i anslutning till en öppen förskola. Projektet försenades av att det fanns en del juridiska frågor att lösa eftersom föräldralediga inte har rätt att delta i reguljära studier under den tid de har föräldrapenning. Ambitionen är att under våren starta verksamhet i Sättra. En lärare och en barnskötare kommer att finnas på plats och erbjuda föräldralediga svenskundervisning under ett par timmar tre till fyra dagar i veckan.

Kursen för föräldralediga kommer att vara öppen för studerande från hela staden och tanken är att verksamheten mot slutet av året ska utvärderas innan beslut tas att sprida den till andra delar av staden.

Samhällsorientering

Dagens samverkansöverenskommelse om samhällsorientering löper ut 2016 och under 2015 ska kommunerna i länet ta ställning till fortsatt samverkan i ytterligare tre år.

Migrationsverket prognostiserar att det kommer att ske en stor ökning av ensamkommande barn och ungdomar till staden, vilka har pekats ut från både Arbetsförmedlingen och skolan som en målgrupp i behov av samhällsorientering. Denna grupp omfattas inte i dag av rätten till samhällsorientering, men flera kommuner och regioner erbjuder samhällsorientering till denna grupp eller för en diskussion om att erbjuda det. I stadens planering gällande ensamkommande barns behov behöver även samhällsorientering vägas in.

2.3 Jobbtorg Stockholm

Huvuduppdraget för Jobbtorg Stockholm är att arbetslösa som får försörjningsstöd ska gå från arbetslöshet till arbete eller studier. Antalet aspiranter i huvudmålgruppen har långsamt minskat de senaste åren. Antalet inskrivna på jobbtorgen ökade dock något under 2015 på grund av att jobbtorgens målgrupp successivt utvidgats. Till målgruppen hör nu även unga arbetslösa som inte uppbär försörjningsstöd men har behov av särskilda stödsatser för att komma ut i arbete eller studier. Andra grupper som tillkommit utgörs av personer som har offentligt skyddat arbete (OSA) inom staden men där det är aktuellt att matcha mot andra arbeten samt personer i åtgärd inom arbetsförmedlingen, främst jobb- och

utvecklingsgarantin.

Jobbtorgens aspiranter har sedan 2009 indelats i ordinarie målgrupp och målgruppen resurs som omfattar de aspiranter som står långt från arbetsmarknaden och har särskilda stödbehov. Generellt sett har dock en allt större grupp aspiranter en tyngre problematik och står allt längre från arbetsmarknaden. Detta speglar även utvecklingen inom försörjningsstöd och har en tydlig koppling till den goda arbetsmarknaden i Stockholm. Gränsdragningen mellan ordinarie målgrupp och målgruppen resurs blir därmed allt otydligare och allt fler inskrivna i ”ordinarie målgrupp” har samma stödbehov som målgruppen resurs.

Inför den kommande planperioden tyder konjunkturutvecklingen på att arbetsmarknaden i Stockholm kommer att vara fortsatt gynnsam för de grupper som har utbildning eller färsk erfarenhet från arbetslivet. Denna grupp beräknas därför inte öka vid jobbtorgen. Prioriteringarna de kommande åren behöver därför fortsatt vara de grupper som står längst från arbetsmarknaden – det vill säga långtidsarbetslösa, nyanlända personer med låg utbildning, unga samt personer med funktionsnedsättning.

Många i de prioriterade grupperna har en bristfällig utbildningsbakgrund vilket är ett stort hinder då arbetsgivarna i regionen har höga utbildningskrav. Jobbtorg Stockholm kommer därför aktivt att tillsammans med Komvux och sfi bedriva ett mer långsiktigt utvecklingsarbete för att få fler att påbörja och slutföra sina studier. Detta beskrivs närmare under avsnittet om förvaltningsgemensamma utvecklingsfrågor.

För en stor grupp aspiranter som stått utanför arbetsmarknaden under lång tid, eller aldrig varit inne på svensk arbetsmarknad krävs ofta att de får hjälp med att få en första arbetslivserfarenhet för att sedan kunna söka jobb på färska referenser. Stadens satsning på kommunala visstidsanställningar i olika former är därför mycket värdefull och nämnden vill understryka vikten av att dessa satsningar fortsätter under planperioden. Samtidigt ställer satsningen stora krav på stöd till såväl de enskilda personerna som till arbetsplatserna för att satsningen ska ge önskad effekt. Beslut har redan fattats om att anställningarna i möjligaste mån ska kombineras med studier och andra insatser. Därutöver är det viktigt att arbetsplatserna känner att de får det stöd de behöver för att kunna ta emot såväl visstidsanställda som sommarjobbade ungdomar och personer i praktik. Nämnden ser tendenser till att de olika satsningarna riskerar att tränga ut varandra då arbetsplatserna inte orkar ta emot i tillräcklig omfattning. Metoder som Supported Education och IPS (Individual placement support) kommer att användas i högre utsträckning och även utvecklas vidare för att möta behovet av stöd ute på arbetsplatserna. Därutöver kommer samverkan att ske med Enheten för språkstödande insatser inom SFI Stockholm i den mån det kan vara aktuellt. Enheten har lång erfarenhet av stöd till såväl aspiranter som arbetsplatser i de fall aspiranterna har bristande kunskaper i svenska eller om det uppstår andra problem.

För att stödja och stimulera arbetsplatser inom samtliga förvaltningar och bolag att ta emot personer i arbetsmarknadspolitiska insatser av olika slag kan det finnas skäl att överväga behovet av såväl förtydligade uppdrag som stimulansåtgärder riktade direkt till arbetsplatserna.

Kombinationer av olika insatser har visat sig framgångsrika för vissa grupper av långtidsarbetslösa vilket fortsatt kommer att prövas och vidareutvecklas. Kombinationen kan bestå av arbetsträning, hälsoinsatser, kbt-samtal för att komma förbi uppkomna hinder, studie- och yrkesvägledning och studier.

Jobbstarts utveckling av arbetsträning i naturen (Grön Rehab) har nyligen kommit igång med gott resultat och kommer att utvecklas vidare. En stadsträdgård på Långholmen planeras och kommer att kunna kombineras med utbildning inom trädgårdsbranschen.

Arbete med att synliggöra strukturer genom könsuppdelad statistik kommer att vidareutvecklas. Genusperspektivet behöver i större omfattning finnas med i planering och analys av insatser, resultat och i bemötandefrågor.

Fortsatt utökning av jobbtorgens målgrupp

Stadsdelsnämnderna konstaterar att en allt större grupp av de inskrivna inom försörjningsstöd har en komplex problematik som innebär att de inte tillhör Jobbtorg Stockholms nuvarande målgrupper. Flera stadsdelsnämnder har därför framfört att de önskar att Jobbtorg Stockholm utvidgar sin målgrupp. Det finns även ett utökat behov av att praktiskt pröva personers arbetsförmåga för att eventuellt ge ett kompletterande underlag till Försäkringskassan vid ansökan om sjukersättning. Dessa uppdrag ryms inte inom Jobbtorg Stockholm nuvarande uppdrag och därmed inte inom jobbtorgens budget. Det ekonomiska utrymme som skapats av ett minskat antal aspiranter har tagits i anspråk för det ökade stödbehov som aspiranterna har och det ökade behov av stöd till arbetsplatserna som finns för att stadens stora satsning på visstidsanställningar ska ge goda resultat. Även målgrupperna inom Offentligt skyddat arbete (OSA) och Arbetsförmedlingens insatser som skrivits in på jobbtorg har tagit resurser i anspråk.

Utifrån sina lokala behov har stadsdelsnämnder i vissa fall byggt ut egna arbetsmarknadsverksamheter. Arbetsmarknadsnämnden har ett tydligt uppdrag att samordna och följa upp de lokala arbetsmarknadsverksamheterna för att resurserna ska nyttjas på bästa sätt.

För att möta behovet från stadsdelsnämnderna och effektivisera resursutnyttjandet anser nämnden att Jobbtorg Stockholms uppdrag bör utvidgas till att även omfatta grupper som behöver arbetsträning eller annan arbetsmarknadsinsats parallellt med sociala stödinsatser. Samverkan mellan Jobbtorg Stockholm och olika delar av socialtjänsten behöver då förstärkas och det kan även behövas viss kompetensutveckling inom jobbtorgens olika verksamheter. Till exempel kan den satsning på IPS som redan görs inom Jobbtorg Stockholm då behöva förstärkas. Metoden är inriktad på personer med funktionsnedsättning och används redan på samtliga jobbtorg. En utökad målgrupp skulle dock öka behovet.

Stöd till personer med funktionsnedsättning

Satsningen på särskilda visstidsanställningar i stadens verksamheter för personer med funktionsnedsättning fortsätter och vidareutvecklas. Med tanke på målgruppens stora svårigheter att komma ut på arbetsmarknaden är en långsiktig satsning motiverad där samverkan med andra berörda aktörer bör utvecklas ytterligare. En del av satsningen utgörs av att personer med lindrig utvecklingsstörning och generella inlärningssvårigheter får visstidsanställning som serviceassistenter inom äldreomsorg och barnomsorg. Denna insats har utvärderats och utvärderingen visar på stora vinster på såväl individnivå som på verksamhets- och samhällsnivå. Utvärderingen visar dock även att när stödet till arbetsplatsen i form av att lönekostnaden finansierats utifrån upphör så uppstår stora svårigheter för arbetsplatserna att kunna erbjuda fortsatt anställning för de berörda personerna. Det betyder att visstidsanställningen tenderar att bli en tillfällig insats som inte leder vidare till arbete.

Enklare tjänster i form av serviceassistenter finns inte att erbjuda inom ramen för verksamheternas ordinarie budgetram. En mer långsiktig lösning för denna målgrupp kräver således en mer långsiktig satsning från stadens sida. Insatsen skulle i sådant fall med fördel kunna vidareutvecklas till att även gälla andra verksamheter utöver förskola och äldreomsorg som till exempel reception, internservice, som entré- eller konferensvärdar.

Nämnden arbetar även för att öka övergångarna från daglig verksamhet till ordinarie arbetsmarknad. Arbetet har haft framgång i att få deltagare att ta steget till lönearbete. Arbetsmarknadsnämnden föreslår att staden antar ett mål om att 10 procent av de som är inskrivna i daglig verksamhet skulle kunna komma ut på arbetsmarknaden.

Arbetet med nya målgrupper och en ökad prioritering av personer med funktionsnedsättning innebär att samverkan behöver utvecklas med nya aktörer som till exempel Stockholms läns landsting (vårdcentraler och psykiatri). En del av detta samverkansbehov kan komma att täckas om staden beslutar delta i ett försök med FINSAM tillsammans med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Stockholms läns landsting.

Den ökande andelen aspiranter som står långt från arbetsmarknaden innebär också att det är angeläget att närmare titta på konkreta samverkansmöjligheter med sociala företag. En generell kartläggning gällande stadens möjligheter att samverka med sociala företag genomfördes av socialnämnden under 2014 och det är utifrån denna som arbetet nu fortsätter. I detta ingår även att utreda möjligheterna att ingå samarbeten i form av Idéburet offentligt partnerskap. Nämnden har under 2015 påbörjat utredningsarbetet även i denna fråga. I sammanhanget har nämnden även etablerat en kontakt med Telge Tillväxt för att undersöka om staden kan hämta inspiration och idéer från det arbete som bedrivs där.

Kvinnor som tidigare haft vårdnadsbidrag

Uppdraget att utveckla ett program för att nå kvinnor som tidigare haft vårdnadsbidrag kommer att bygga vidare på verksamheten från 2014, *Uppsök och stöd för utrikesfödda kvinnor med ingen eller kort utbildning*, och utökas och utvecklas för målgruppen kvinnor som tidigare haft vårdnadsbidrag. Uppdraget har aktivt arbetat för att etablera kontakt med föreningar och andra frivilligorganisationer och det arbetet kommer att fortsätta då dessa aktörer spelar en viktig roll i kvinnornas liv. Ett samarbete med stadsdelförvaltningarna kommer också vara nödvändigt för att hitta de kvinnor som tidigare haft vårdnadsbidrag.

Insatser för ungdomar och unga vuxna

Arbetsmarknadsnämndens uppdrag gällande arbetslösa ungdomar har successivt ökat. För närvarande finns tre målgrupper: unga med försörjningsstöd, unga 16-19 åringar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret samt unga 20-29 år utanför skola och arbetsmarknad som på olika sätt nås av staden via socialtjänsten, fältassistenter eller olika former av uppsökande verksamhet i stadsdelarna som till exempel sociala insatsgrupper.

Under 2015 kommer ytterligare fokus läggas på ungdomsarbetet inom Jobbtorg Stockholm genom inrättandet av specifika ungdomstorg på södra sidan av staden, liknande det redan existerande ungdomstorget på Järva. Alla ungdomstorg kommer att erbjuda stöd och insatser till samtliga målgrupper i åldern 16-29 år, samt utveckla nära samverkan med olika lokala aktörer ute i stadsdelarna, till exempel de sociala insatsgrupperna.

Det utvecklingsarbete som bedrivits kommer att fortsätta under den kommande planperioden.

Det innebär att ungdomsanställningar, självstärkande och förberedande kurser som utvecklats inom projekten Filur och Merit och övriga särskilda insatser som erbjuds genom den jobbtorgsövergripande verksamheten Ung i Centrum (UiC) kommer att vidareutvecklas för att passa den utvidgade målgruppen.

Arbetet med att utveckla ytterligare metoder och insatser fortsätter under 2015. En metod som nämnden hämtat inspiration från i Danmark är så kallade produktionsskolor som riktar sig till unga som avbryter ordinarie gymnasium. De bygger på en praktisk form av utbildning, ofta med starka kreativa inslag med syfte att via individens egna intresseområden aktivera och motivera eleverna tillbaka till ordinarie skolgång. I utvecklingsarbetet inom Ung i Centrum kommer nämnden att undersöka om denna skolform kan ligga till grund för ett metodutvecklingsarbete för unga som står långt från arbetsmarknaden i Stockholm. Genomförande av ett sådant utvecklingsarbete kräver under planperioden särskilda resurser i form av personal samt övriga kostnader för verksamhet

90-dagarsgarantin för ungdomar

I samverkan med Arbetsförmedlingen kommer Jobbtorg Stockholm att utveckla sin verksamhet och sina insatser för att medverka till att 90-dagarsgarantin för unga uppfylls i Stockholm. Genom insatser på jobbtorgen, samt i de centrala verksamheterna kommer unga inskrivna erbjudas arbete, praktik eller studier inom 90 dagar. Hållbara och långsiktiga lösningar kommer att prioriteras och unga som står längre ifrån arbetsmarknaden och ännu inte är redo för den ordinarie arbetsmarknaden kommer att erbjudas individuellt anpassat stöd i syfte att närma sig arbete och studier.

Utvecklingsprojekt med stöd av Europeiska socialfonden

Nämnden har för avsikt att ansöka om medel från Europeiska socialfonden för särskilda utvecklingsprojekt under perioden 2016-2020. När det gäller insatser för ungdomar utgår projekten från nämndens uppdrag avseende det kommunala aktivitetsansvaret för 16-19-åringar samt uppsökande arbete och vidare utveckling av insatser för den nya målgruppen unga 20-29 år som står utanför arbete och studier och som inte uppbär försörjningsstöd. Projekten och dess syfte beskrivs närmare under avsnittet ”Betydande projekt som inte är investeringar”.

Nya vägar in till utbildning

Unga som saknar gymnasiekompetens har stora svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Nämnden anser därför att ytterligare utvecklingsarbete behövs för att hitta nya vägar in till utbildning för fler unga som hoppat av skolan i förtid.

När det gäller unga som fortfarande omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret ser nämnden behov av ytterligare utvecklingsarbete i samverkan med utbildningsnämnden. Det gäller främst att utforma insatser i gränslandet mellan arbetsmarknad och utbildning som ett första steg för den unge att återgå till utbildning.

Under 2014 har nämnden genom Jobbtorg Fokus Unga bedrivit ett pilotprojekt tillsammans med Utbildningsnämnden och Kista Gymnasium för att arbeta preventivt tillsammans med gymnasieskolan för att undvika avhopp från gymnasieskolan. Nämnden ser ett fortsatt behov av utveckling av liknande typer av insatser.

Samverkan med utbildningsnämnden skulle också kunna vidareutvecklas genom att se över

möjligheterna till samverkan med grundskolan kring elevers kunskaper i arbetsmarknadskunskap kopplat till att utveckla och höja kvaliteten i den Praktiska yrkesorienteringen (prao). Detta i syfte att ge elever mer övergripande kunskap om yrkeslivet och specifika yrken i synnerhet. Eleverna kan därmed även göra mer välgrundade och hållbara val inför gymnasiet samt bryta könsmonster och sociala traditioner för sina gymnasieval. Andra kommuner har arbetat framgångsrikt med liknande projekt och därmed minskat avhoppet från gymnasieskolan då elever i större utsträckning valt rätt från början.

2.4 Förvaltningsgemensamma utvecklingsfrågor

Fler till studier

Kommunfullmäktiges budget för 2015 anger en ambition att staden ska skapa förutsättningar för att fler stockholmare ska kunna söka och fullfölja studier inom vuxenutbildningen. Volymerna förväntas öka och det finns en tydlig inriktning att personer med svag ställning på arbetsmarknaden i högre grad ska komma in i vuxenutbildningen.

Detta ställer krav på nämndens samtliga verksamheter och nämndens bedömning är att det behövs ett metodiskt och strategiskt utvecklingsarbete som sträcker sig över hela planperioden för att motsvara de förväntningar som den nya inriktningen innebär.

För att rekrytera nya grupper till vuxenutbildningen krävs en utökad uppsökande verksamhet och en aktiv och individualiserad studie- och yrkesvägledning så att presumtiva studerande kan både nås och få det stöd som behövs för att ta steget till utbildning. Studieförberedande insatser och prova-på studier behöver utvecklas.

Vidare krävs att tillgängligheten till studier vidareutvecklas på olika sätt. Studieförberedande behöver anpassas för att skapa förutsättningar för nya målgrupper att också klara av studierna. Formerna för stöd inför och under studierna behöver vidareutvecklas.

Nämnden har i budget för 2015 fått i uppdrag att införa ett system för prova-på-studier som ger personer med försörjningsstöd möjlighet att prova på att studera på komvux med fortsatt ersättning i maximalt sex månader. Nämnden har börjar kartlägga behovet hos de målgrupper som finns på jobbtorg för att kunna styra och planera inriktningen av sådana prova-på-studier.

En avgörande förutsättning för genomförandet av uppdraget är samverkan och samsyn med socialtjänsten om under vilka förutsättningar försörjningsstödstagare ska kunna beviljas att delta i prova-på-studier. För närvarande undersöker socialnämnden frågan i samverkan med juridiska avdelningen med utgångspunkt från sociallagstiftningen.

Utvecklad studie- och yrkesvägledning

Under 2014 gjordes en utredning om nämndens samlade studie- och yrkesvägledning i syfte att undersöka förutsättningarna att inom befintlig ram använda nämndens samlade resurser på ett mer effektivt sätt. Under 2015 kommer nämnden att utifrån de lokala jobbtorgen påbörja ett aktivt uppsökande arbete med studie- och yrkesvägledning för att nå fler stockholmare för att motivera till studier. Detta arbete sker inom befintlig ram. Under 2015 avser nämnden även att ytterligare samordna de resurser som nämnden har för studie- och yrkesvägledning inom nämndens verksamheter. Den av regeringen aviserade förändringen av sfi och komvux innebär ett utökat krav på kommunerna att erbjuda studie- och yrkesvägledning för studerande inom sfi.

Utredningen föreslår också att staden utvecklar ett samlat vägledningscenter som riktar sig till alla stockholmare. Modeller för detta finns i ett flertal kommuner. Detta skulle dock kräva en ökad satsning från stadens sida.

Stöd inför och under studier

Det stöd nämnden erbjuder inför och under studier är idag inte samlat utan sker på olika sätt i olika delar av verksamheten. Nämnden köper för närvarande tjänster från ett vuxenteam inom utbildningsnämnden för att ge särskilt stöd till elever inom sfi och vuxenutbildningen. Inom Lärvox utvecklas samtidigt pedagogiska arbetssätt för elever som inte kan tillgodogöra sig undervisning på samma sätt som merparten av övriga studerande. Inom sfi görs för närvarande en utredning om behovet av stöd till elever med långsam inläringstakt. Inom Jobbtorg Stockholm utvecklas olika former av förberedande och stödjande insatser för aspiranter från jobbtorg som önskar börja studera.

Nämnden bedömer att för att uppnå bästa effekt för den enskilde finns ett behov av att samordna och vidareutveckla det arbete som för närvarande bedrivs på skilda håll inom nämndens verksamheter. Ett sådant samlat arbete kan också i högre grad bidra till att utveckla det pedagogiska arbetet som sker i klassrummen inom ordinarie undervisning. Det pedagogiska arbetet är ofta det mest avgörande för elevens möjligheter att klara sina studier även om det finns särskilda stödresurser att tillgå. För att möta nya målgruppers behov behöver ett långsiktigt pedagogiskt utvecklingsarbete bedrivas med inriktning på nya målgrupper.

Nämnden bedömer ett behov av att medel avsätts för att genomföra ett samlat förvaltningsövergripande utvecklingsarbete med sikte på att inom förvaltningen erbjuda såväl särskilt stöd som pedagogiskt utvecklingsarbete till studerande och pedagoger inom nämndens samtliga verksamhetsområden för att fler stockholmare ska kunna påbörja och slutföra studier på ett framgångsrikt sätt.

Utökad samverkan med arbetsgivare/ näringslivet – sociala klausuler i upphandling

För att lyckas med uppdraget att stödja fler stockholmare att gå från bidrag till arbete och egen försörjning krävs nära samverkan med arbetsgivare och en anpassning av nämndens verksamheter till arbetsmarknadens behov.

Nämnden gör stora satsningar på arbetsmarknadsinsatser inom Jobbtorg Stockholm, yrkesinriktning av sfi samt yrkesutbildningar och lärlingsutbildning inom vuxenutbildningen. Detta för att både öka den enskildes förutsättningar att få arbete men också för att förse arbetsmarknaden med arbetskraft. Detta är ett stort åtagande som kräver resurser och en väl fungerande organisation för ökad samverkan med näringslivet. Arbetet kommer att ges ökad prioritet under planperioden.

För att bidra till att skapa nya vägar in på arbetsmarknaden för såväl jobbtorgens aspiranter som studerande vid sfi och vuxenutbildning har nämnden påbörjat ett utvecklingsarbete för att tillvarata de möjligheter som finns i användandet av sociala klausuler i upphandling. Ett framgångsrikt arbetssätt har utvecklats i samverkan mellan Svenska Bostäder och Jobbtorg Stockholm.

En överenskommelse har också gjorts med Trafikverket om ett samarbete i samband med att

Förbifart Stockholm ska byggas. En del av syftet i överenskommelsen är att Trafikverket ställer krav på de entreprenörer som anlitas om att det ska skapa arbetstillfällen för arbetslösa boende i Stockholm.

Nämnden avvaktar stadens nya upphandlingspolicy men ser en vidareutveckling av det påbörjade arbetet som en av de mest intressanta vägarna att hitta nya arbetstillfällen för nämndens målgrupper och i vidare mening för arbetslösa i staden. Staden är en mycket stor upphandlare och har goda möjligheter att genom sociala klausuler i samband med upphandling öppna vägar till fler jobb för stockholmarna.

2.5 Stadsövergripande utvecklingsfrågor

Nämnden har stadsövergripande samordningsansvar i ett antal frågor. Detta gäller: samordning av stadens lokala arbetsmarknadsverksamheter, samordning av stadens arbete med OSA, samordning av arbetet med stadens sommarjobb för unga, samordningsansvar för stadens insatser inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret, samordning av stadens arbete med flyktingmottagande samt samordning av stadens arbete med nationella minoriteter.

FINSAM

Nämnden påbörjade under 2014 ett utredningsarbete avseende inrättande av FINSAM-förbund i staden i samverkan med arbetsförmedlingen, försäkringskassan och landstinget. FINSAM (finansiell samordning) bygger på att olika huvudmän lägger samman resurser för att kunna arbeta med en helhetssyn på individens behov och därmed nå bättre resultat.

Nämndens utredning visar att samtliga stadsdelsnämnder anser att FINSAM skulle vara ett bra och långsiktigt hållbart sätt att utveckla samverkan mellan olika aktörer omkring de grupper som står längst från arbetsmarknaden och ofta behöver insatser från flera aktörer parallellt. Arbetsmarknadsnämnden har i ett inriktningsärende ställt sig positiv till förslaget.

Den ekonomiska konstruktionen är att medlemmarna i förbundet bidrar med medel till en gemensam pott som tas i anspråk för grupper som behöver insatser av mer sammansatt natur där flera aktörer behöver samverka. Staten står för 50 procent av medlen, Stockholms läns landsting (SLL) och Stockholms stad för 25 procent vardera. Det är den part som går in med lägst summa som avgör totalbudgetens storlek. Inriktningen för samtliga parter har hittills varit att ett FINSAM-förbund skulle kunna starta 1 januari 2016. Detta förutsätter att SLL och staden avsätter medel för sina respektive delar i arbetet. För närvarande är bedömningen att det är landstingets möjligheter att avsätta medel för ett FINSAM-förbund i Stockholms stad som kommer att sätta nivån för övriga aktörer. Nämnden gör utifrån detta bedömningen att kostnaden för stadens sida kan komma att uppgå till i storleksordningen fem till åtta miljoner kronor för 2016.

Sommarjobb för ungdomar

Antalet unga som erbjuds sommarjobb i staden ökar år från år. Det ger allt fler stockholmsungdomar möjligheter att få en första kontakt med arbetslivet och en erfarenhet som kan utgöra referens inför nästa steg i arbetslivet. Särskilt för ungdomar som saknar kontaktnät som kan erbjuda sommarjobb är stadens sommarjobb av stor betydelse. Under 2015 ska nämnden undersöka förutsättningarna för ett närmare samarbete med näringslivet omkring sommarjobb för ungdomar för att bredda utbudet av platser. Ett försök kommer att göras i mindre skala. En utvärdering av effekterna av stadens satsning på sommarjobb ska

också göras. Båda dessa uppdrag kan komma att innebära behov av ytterligare utvecklingsarbete inför 2016.

Det ökande antalet ungdomar som erbjuds jobb innebär också att fler unga har behov av stöd för att det första jobbet ska bli så positivt som möjligt. Det innebär i sin tur även behov av ökat stöd till de lokala sommarjobbshandläggarna som ofta handlägger ett stort antal sommarjobbplacements.

Flyktingsamordning

Arbetsmarknadsnämnden har uppdrag att ta fram riktlinjer för flyktningmottagande i samverkan med andra berörda nämnder. Riktlinjerna bör kunna bli vägledande för nämndens fortsatta ansvar för samordningen av stadens arbete i frågan.

De flyktingar som nu kommer till Stockholm är i stor omfattning från Syrien, och har svåra upplevelser bakom sig. Även kvotflyktningmottagande innebär att det kommer personer som behöver extra insatser.

Samarbete mellan Stockholms läns landsting, arbetsförmedlingens etablering och staden kommer att behöva utvecklas för att ge möjligheter till ett bra liv i Sverige för de som kommer. Anpassade aktiviteter i etableringen i samarbete med staden behövs för att ge förutsättningar att påbörja arbetsplanering så tidigt som möjligt.

Frågan om bostäder för flyktingarna är en fortsatt central fråga.

Nationella minoriteter

De för staden viktigaste utvecklingsfrågorna inom ska leva upp till minoritetslagens intentioner är att både barn- och äldreomsorgen på finska utvecklas så att efterfrågan motsvarar behovet. Detta är ett krav då staden är förvaltningsområde för finska som minoritetsspråk.

För att minoritetslagen ska få genomslag behöver informations- och utbildningssinsatser om de nationella minoriteternas rättigheter gentemot både de nationella minoriteter, stadens anställda och allmänheten fortsätta och intensifieras. Samrådsförandet behöver utvecklas mot bredare representativitet. De nationella minoriteterna har tydligt framfört att man önskar att samrådet även ska innefatta en politisk nivå.

Stockholms stad är förvaltningsområde för finska som minoritetsspråk och i och med det finns ett krav på att staden ska kunna erbjuda barn- och äldreomsorg på finska. Den viktigaste utvecklingsfrågan kopplat till detta område är hur staden ska leva upp till minoritetslagens intentioner gällande utveckling av både barn- och äldreomsorgen så att efterfrågan motsvarar behovet.

Sameföreningen i Stockholm och föreningen Tornedalingar i Stockholm har båda skickat en skrivelse till kommunstyrelsen med önskemål om att staden ansöker hos regeringen om att ingå i samiskt förvaltningsområde respektive förvaltningsområde för meänkieli. I dag får Stockholms stad 2,6 mnkr per år i statsbidrag eftersom staden ingår i förvaltningsområdet för finska som minoritetsspråk. Om Stockholms stad ingick i tre förvaltningsområden i stället för ett skulle det innebära att staden skulle få ytterligare 0,5 mnkr i statsbidrag för att ingå i förvaltningsområde.

För den judiska gruppen är den mest framträdande frågan i samråd med Stockholms stad

säkerhetsfrågorna, bland annat rörande Judiska skolan.

Den romska gruppen har framfört önskemål om utökade insatser gällande utbildning och arbetsmarknadsinsatser för att minska utanförskapet. Staden har påbörjat detta men arbete återstår för att uppnå intentionerna regeringens romastrategi. En utmaning är att få fungerande samråd med den romska gruppen och hitta bra informationsvägar. Frågor om äldreomsorg och bemötande har också lyfts av gruppen som prioriterade.

2.6 Medarbetarfrågor

Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Medarbetarna är nämndens viktigaste resurs i uppdraget att rusta stockholmarna för arbete. Medarbetare och chefer behöver rätt förutsättningar så att deras kompetens, kreativitet och erfarenheter ska kunna nyttjas på bästa sätt och skapa den dynamik och utveckling som behövs för att nämndens långsiktiga målsättningar för verksamheten ska uppnås.

För att stödja nämndens verksamheter i att säkerställa kompetens och bemanning på både chefs- och medarbetarnivå kommer nämnden att utveckla och implementera ett strukturerat arbetssätt för kompetens- och bemanningsplanering. Detta arbete innefattar också att identifiera metoder för att fånga upp, utveckla och behålla medarbetare med potential för exempelvis ledar- eller expertuppdrag och att i samband med pensionsavgångar ha en planering och framförhållning för att minska kompetenstapp.

Nämndens arbete med bemötande, värderingar och kvalitet under arbetsnamnet Löftet fortsätter. Under kommande år är ledarskapet i fokus. Kompetenta ledare och ett tydligt ledarskap är en grundförutsättning för att verksamheterna ska fungera och utvecklas och nämnden ser ett ökat behov av att arbeta mer strukturerat med ledarutveckling. Nämnden kommer också att fortsätta arbetet med att utveckla och stärka det aktiva medarbetarskapet. En medarbetare som känner sig medansvarig för sin verksamhet och förstår hur det egna arbetet bidrar till helheten blir en aktiv medarbetare. Nämnden kommer under året att arbeta fram en ny jämställdhets- och mångfaldsplan för perioden 2016-2018. Målsättningen är att denna plan ska bli målstyrd och på ett tydligare sätt stimulera till aktiviteter för ökad jämställdhet och mångfald. Nämnden kommer också på flera sätt att arbeta för att öka medvetande och kunskap bland medarbetare och chefer om mänskliga rättigheter, diskriminering och normkritik.

Medarbetarnas utbildningsnivå är hög, de flesta befattningar kräver en högskoleutbildning inom beteendevetenskap, socionom- eller lärarutbildning. Nämnden ser inga avvecklingsbehov för någon särskild yrkeskategori inom närmaste treårsperiod. De förändringar som behövs bedöms kunna hanteras genom pensionsavgångar som inte återbesätts. Nämnden bedömer att behov finns av viss anpassning av kompetenser inom flera av verksamheterna på grund av nya uppdrag, nya arbetssätt och eller nya målgrupper. Inom läraryrkena väntar stora pensionsavgångar och nämnden behöver nyrekrytera medarbetare med rätt behörighet, kompetens och profil. Yrkeskategorier som kan vara svårrekryterade är lärare inom matematik och naturvetenskapliga ämnen, lärare med specialinriktningar, exempelvis inom lärvux och studie- och yrkesvägledare. Nämnden ser också svårigheter nu och framöver med att försörja verksamheten med ledare och chefer, vilket kan ge ökade kostnader både för rekrytering och för ledarutveckling.

2.7 Nämnd och gemensam administration

För att öka tillgänglighet och digitalisering kommer nämnden under planperioden att aktivt arbeta för en digitalisering av handlingar inom registratur och nämndadministration. Registraturet utvecklas för att möta det ökade behovet av tillgänglighet och flexibilitet.

Stadens it-program fokuserar på ökad tillgänglighet och service, effektivare arbetssätt samt förbättrad möjlighet till analys och uppföljning. Nämnden ska arbeta med stöd av it för att jobba smartare, utveckla verksamheterna och utöka servicen och tillgängligheten för stockholmarna.

IT-utveckling

Nämndens it-stöd ska ge effektivare administrativt arbete, minskad administrativ börda och enkel tillgång till digitala resurser. Nämnden ser att det finns behov av större steg i it-utvecklingen de närmaste åren för att uppnå ett hållbart stöd till verksamheter och brukare. Vid it-utvecklingen måste de direkta it-kostnaderna lyftas fram tidigt i arbetet. Eventuellt ökade it-kostnader måste bli kända i så god tid så att det kan budgeteras inför kommande verksamhetsår och effektiviseringar vid behov kan göras inom verksamheten.

Under 2015 startar nämndens del av införandet av Skolplattform Stockholm, som syftar till att förenkla ansökan till studier samt att effektivisera elevhanteringen. Planeringen inför och införandet i sig tar betydande personella och ekonomiska resurser i anspråk, utöver egen nödvändig it-utveckling, kommande systemförvaltning och licenshantering. Införandet av Skolplattform Stockholm i arbetsmarknadsnämndens verksamheter beräknas vara genomfört under slutet av 2017.

2015 genomförs en översyn av Jobbtorg Stockholms samtliga verksamhetssystem. Det kan medföra behov av uppgraderingar av nuvarande system eller inköp av nya.

3 Sammanfattande ekonomisk analys

Nämnden bidrar till ett effektivt resursutnyttjande och minskade kostnader bland annat genom att i den egna verksamheten arbetar kontinuerligt för att utveckla samverkan mellan nämndens olika verksamheter, ta vara på synergieffekter och därmed öka effektiviteten i verksamheten.

Nämnden bidrar också till minskade kostnader genom att möjliggöra för stockholmarna att gå från bidrag till utbildning, arbete och egen försörjning.

3.1 Drift

Jobbtorg Stockholm

Målgruppen för Jobbtorg Stockholm har förändrats. Bedömningen för planperioden är att inskrivna aspiranter fortsatt kommer att ha ett större behov av fler och mer omfattande insatser. Trots de komplexa behov som målgruppen har fortsätter Jobbtorg Stockholm att uppvisa goda resultat. Huvudskälet till det är en personaltäthet som gjort det möjligt att individualisera stödet i kombination med fler och anpassade insatser.

Jobbtorg Stockholm har också successivt fått en ökad målgrupp genom det kommunala aktivitetsansvaret och ansvaret för insatser för unga vuxna 20-29 år utanför skola och arbetsmarknad.

En betydelsefull del i Jobbtorg Stockholms verktygslåda är den möjlighet som staden skapat genom olika former av kommunala visstidsanställningar, Detta kommer att vara en stor arbetsuppgift för Jobbtorg Stockholm under de kommande åren där tillgången på arbetsplatser är oerhört viktig.

Nämnden uppskattar kostnaden för ett nytt jobbtorg till cirka 12 mnkr per år.

SFI Stockholm och Vuxenutbildning Stockholm

Nämnden genomför en ny upphandling av komvux och sfi. Under förutsättningen att avtal kan tecknas med vinnande leverantörer kommer avtalsperioden att löpa från 2015-07-01 till 2017-12-31. Ersättning sker med fast pris enligt prislista under avtalsperioden. Beställaren har möjlighet att förlänga avtalet med ytterligare upp till 18 månader.

Vid eventuell förlängning kommer ersättningen att justeras genom en höjning med 1,5 procent för resterande avtalsperiod. Kostnadseffekten av denna höjning för år 2018 beräknas till 8,8 mnkr, varav sfi 3,9 mnkr, grundläggande vuxenutbildning 1,1 mnkr och övrig vuxenutbildning 3,8 mnkr. Beräkningen utgår från planerad utbildningsnivå 2015.

Kommunfullmäktiges ersättning för sfi-utbildning sker genom schablon per prestation, och från och med 2015 tillämpas en likadan ersättningsmodell för grundläggande vuxenutbildning. Övrig vuxenutbildning finansieras genom fast anslag. Antalet studerande förändras till följd av ambitionsökningar, konjunktur, arbetsmarknadens behov samt förändringar i lagar och avtal. Det finns även en osäkerhet om kommunerna framledes kommer att tilldelas statliga medel för yrkesvuxutbildning.

Ökning av volymen innebär också ökade kostnader. Exempelvis innebär en ökning med 100 heltidsstuderande inom sfi en kostnadsökning på cirka 2,6 mnkr. En ökning med 100 heltidsstuderande inom grundläggande vuxenutbildning skulle kosta cirka 5,0 mnkr och 100 heltidsstuderande inom övrig vuxenutbildning cirka 4,9 mnkr.

Om statsbidraget för yrkesutbildning upphör 2016 och staden fortsatt vill bedriva yrkesutbildning i samma omfattning som tidigare bedöms det innebära en kostnad 25,0 mnkr 2016.

Under 2015 finansieras 180 platser inom lärlingsutbildning med statliga medel till en kostnad om 16,8 mnkr. Motsvarande kostnad skulle uppstå i staden om lärlingsutbildningen i framtiden kommer att finansieras med kommunala medel.

För att möjliggöra satsningar för kvalitetsförbättringar och utveckling av verksamheten är det nödvändigt med årlig uppräknings av schablonerna och det fasta anslaget. En ökning med 2 procent för vuxenutbildningen och sfi motsvarar sammantaget 11,5 mnkr.

Samhällsorientering

Migrationsverket prognostiserar att det kommer att ske en stor ökning av ensamkommande barn och ungdomar till staden. Då denna grupp inte omfattas av rätten till, men har behov av samhällsorientering, är det nödvändigt att staden säkerställer hur finansieringen ska lösas och utser betalningsansvarig för dessa insatser gentemot Centrum för samhällsorienteringen.

Statsbidrag för flyktingmottagande

Den övervägande delen av statsbidragsintäkterna är generalschablonen som är kopplad till

antalet migranter som bosätter sig i Stockholm. Antalet beräknas öka de kommande åren. Prognoser för stadens statsbidragsintäkter under hela planperioden är osäkra då de är helt beroende av förändringar i omvärlden. Beslut i Sverige och EU kan komma att påverka flyktingströmmarna väsentligt.

Arbetsmarknadsnämnden fördelar en stor del av generalschablonsintäkterna till stadsdelsnämnderna. Totalt bedöms cirka 90 mnkr fördelas till stadsdelsnämnderna per år.

Utöver dessa medel samordnar nämnden återsökning av stadsdelsnämndernas kostnader för flyktingmottagande. Det är statsbidrag som i huvudsak fördelas direkt till stadsdelsnämnderna. Utifrån tidigare års intäkter och volym kan detta beräknas till cirka 230 mnkr per år. Om antalet flyktingar ökar under planperioden kommer även intäkter för kostnader som kan återsökas att öka.

FINSAM

Nämnden påbörjade 2014 ett utredningsarbete avseende inrättande av FINSAM-förbund i staden i samverkan med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Stockholms läns landsting (SLL).

Staten står för 50 procent av medlen, SLL och Stockholms stad för 25 procent vardera. Det är den part som går in med lägst summa som avgör totalbudgetens storlek. Inriktningen för samtliga parter har hittills varit att ett FINSAM-förbund skulle kunna starta 1 januari 2016. Nämnden gör utifrån detta bedömningen att kostnaden för stadens sida kan komma att uppgå till i storleksordningen fem till åtta miljoner kronor för 2016.

3.2 Investeringar

3.3 Betydande projekt som inte är investeringar

Utvecklingsprojekt med stöd av Europeiska socialfonden

Hösten 2014 genomförde nämnden fem förstudier med stöd av Europeiska socialfonden (ESF) för att förbereda inför den kommande socialfondsperioden. Nämnden var även delaktig i en förstudie som genomfördes inom utbildningsnämnden.

Januari 2015 kom den första utlysningen för den nya socialfondsperioden och ansökningar ska lämnas in senast den 31 mars. Utifrån de genomförda förstudierna planerar nämnden att lämna in två projektansökningar samt ingå som samverkanspart i en ansökan från utbildningsnämnden.

Samtliga föreslagna utvecklingsprojekt bygger på utvecklingsuppdrag som nämnden fått. Med stöd av medel från socialfonden kan utvecklingsarbetet breddas och nå fler individer och därmed bidra till regionens gemensamma mål för den kommande socialfondsperioden.

Den gemensamma ansökan mellan arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden avser unga som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret. Arbetsmarknadsnämnden har bedrivit ett omfattande utvecklingsarbete vad gäller det uppsökande arbetet riktat till målgruppen och bedömningen är att idag nås i stort sett samtliga som står utanför skola och arbetsliv av nämndens uppsökande verksamhet. De behov som identifierats i den förstudie som genomförts under hösten 2014 är dock dels att gemensamt utveckla insatser för att

förhindra avhopp och fånga unga i riskzonen för avhopp tidigare än idag, dels att utveckla insatser i gränslandet mellan arbetsmarknadsinsats och utbildning för att på så sätt motivera fler i målgruppen att ta del av vissa utbildningsinsatser och på sikt återgå i studier.

Arbetsmarknadsnämnden avser även att i samverkan med bland annat sociala insatsgrupper, Arbetsförmedlingen och andra intressenter ansöka om medel från ESF för att utveckla det uppsökande arbetet gällande den nya målgruppen 20-29 åringar som inte arbetar eller studerar och saknar känd aktivitet samt även vidareutveckla och skala upp två nystartade insatser, arbetslagsanställningar och Lärlingplus, för att motsvara den nya målgruppens behov. Under 2014 påbörjade nämnden ett utvecklingsarbete riktat till gruppen 20-25 år men har i budget för 2015 fått i uppdrag att utvidga detta arbete till att omfatta unga 20-29 år. Till skillnad från gruppen 16-19 finns det inga register eller enkla vägar att nå åldersgruppen 20-29 år trots att gruppen unga utanför är betydligt större i den åldersgruppen. Här är det därför nödvändigt att i det uppsökande arbetet samverka med sociala insatsgrupper och andra aktörer som möter målgruppen.

Samtidigt är det nödvändigt att parallellt utveckla adekvata insatser för dessa ungdomar. Här finns goda erfarenheter från samverkan mellan sociala insatsgrupper och ungdomsjobbtorget på Järvafältet som kan utökas till hela staden med stöd av ESF. För att möta behoven av insatser bland de unga som behöver mest stöd kommer medel att sökas för att utveckla Arbetslagsanställningar till att kunna omfatta hela den aktuella målgruppen. Denna insats riktar sig till unga med en tung social problematik och/eller kriminalitet. Trots att verksamheten hittills endast prövats i mindre skala och inte pågått mer än nio månader pekar de första resultaten på att verksamheten har potential att fungera som en effektiv metod för att öka andelen av dessa unga som tar steget in i arbete eller studier.

Medel från ESF kommer även att sökas för att kunna fortsätta med pilotprojektet LärlingPlus. Pilotprojektet startade med stöd av särskilda utvecklingsmedel beviljade från kommunfullmäktige för 2014 och har kunnat fortsätta i liten skala inom ramen för vuxenutbildning Stockholm under våren 2015. LärlingPlus fyller ett stort behov hos både deltagare, som erbjuds ett förstärkt stöd före, under och efter sina studier, och hos anordnare och handledare på arbetsplatser som även de får ett stöd genom LärlingPlus. Tack vare låga förkunskapskrav, hög bidragsdel från CSN och kort utbildningstid är både lärlingsutbildningar och övriga yrkesutbildningar för vuxna attraktiva för målgruppen. Dock behöver målgruppen stödet från LärlingPlus för att kunna tillgodogöra sig utbildningarna. Nämnden ser detta som en viktig satsning inom ramen för uppdraget att få fler utanför arbetsmarknaden att genom studier stärka sin ställning på arbetsmarknaden.

Den tredje ansökan avser sfi i kombination med yrkesutbildning från dag ett. Nämnden avser att under den kommande planeringsperioden ytterligare utveckla yrkesinriktning inom sfi. Utvecklingsprojektet Yrkesutbildning för invandrare (Yfi), består av en sammanhållen utbildningskedja riktat till sfi-studerande på studieväg 2. Språk- och yrkesutbildning på gymnasial nivå integreras ända från nybörjarnivå inom sfi. Utbildningen riktar sig till sfi-studerande som saknar en yrkeskompetens som efterfrågas på den svenska arbetsmarknaden. Konceptet bygger på en nära samverkan mellan sfi, vuxenutbildning och utbildningsnämndens yrkesgymnasier. För närvarande finns ingen motsvarande verksamhet annat än för nyanlända med yrkesutbildning från sitt hemland i de så kallade sfx-utbildningarna. Nämnden vill genom detta utvecklingsprojekt anpassa sfx-konceptet även till en målgrupp som saknar yrkesutbildning från sitt hemland och därmed stärka

yrkesinriktningen av sfi till att omfatta en bredare målgrupp.

Medfinansieringsbehov

Socialfondsprojekten bygger på att staden själv medfinansierar planerade projekt med ca 50 procent. Föreslagna utvecklingsprojekt beräknas sammanlagt uppgå till en kostnad av 100 mnkr för planeringsperioden. Det vill säga cirka 25 mnkr per år då projekttiden uppgår till fyra år. Av dessa medel ska alltså ungefär hälften utgöras av stadens egen finansiering.

Nämnden har tidigare framgångsrikt bedrivit utveckling med stöd av socialfonden och dessa utvecklingsprojekt har även implementerats i nämndens ordinarie verksamhet. De tidigare projekten vände sig till aspiranter inskrivna inom Jobbtorg Stockholm där försörjningsstödet kunde utgöra stadens medfinansiering. Stadens prioritering av nya målgrupper som inte uppstår försörjningsstöd innebär dock att de kommande projekten måste medfinansieras på annat sätt. En viss del av medfinansieringen beräknas kunna utgöras av personal och lokaler som staden finansierar utifrån arbetsmarknadsnämndens budget. Detta kan dock inte täcka hela bortfallet av försörjningsstöd som medfinansiering. Nämndens bedömning är därför att staden behöver satsa egna kontanta medel i projekten motsvarande en kostnad på ca 10 mnkr/år.

4 Lokalförsörjningsplan

4.1 Inledning

Ett effektivt nyttjande av lokaler innebär att arbetsmarknadsnämndens verksamheter disponerar rätt mängd lokaler som är geografiskt lokaliserade så att nyttan för nämnden och staden som helhet optimeras. Lokalerna ska också vara flexibla och kunna användas av olika verksamheter vid olika tidpunkter. Översyn av lokalbestånd och lokalbehov pågår löpande. Av planen framgår de större planerade lokalförändringarna, som nämnden bedöms att hantera under planperioden 2016 till 2018.

4.2 Beskriv behov/efterfrågan samt bedömning av andra bakomliggande faktorer som förändrar behovet av lokaler

För vuxenutbildningen och sfi påverkas behovet av lokaler främst av antalet studerande i egenregiverksamheterna. Inom vuxenutbildningen finns även utbildning finansierad av staten, som påverkar behovet av lokaler. Inom Jobbtorg Stockholm påverkas lokalbehovet av antalet aspiranter och deltagare i egenregiverksamheter.

4.3 Kapacitetsbeskrivning

Nämnden bedömer att lokalerna för närvarande i huvudsak har kapacitet för nuvarande volym inom verksamheten, dock bedöms viss överkapacitet finnas inom skolor som bedrivs i egen regi. Samlokaliseringar och förtätningar av förvaltningens lokaler kommer därför att ske under kommande år. Det bedöms att vissa lokalanpassningar behövs inom befintligt bestånd för att möjliggöra för förtätningar och samlokaliseringar samt att för skapa flexibilitet. Nämnden bedömer också att en viss omlokalisering av verksamheter kan bli nödvändig för att täcka in geografiska områden.

4.4 Förändringar i lokalbeståndet

Jobbtorg unga

Arbetsmarknadsnämnden ska med stadsdelsnämnderna planera för behovet av lokala jobbtorg för unga och starta upp två sådana verksamheter under 2015. De mest lämpliga geografiska lokaliseringarna för dessa ska utredas. Detta kommer sannolikt att innebära ett ökat lokalbehov. Nämndens inriktning är dock att i första hand inrymma verksamheterna i befintliga lokaler och i andra hand i anslutning till lokaler där förvaltningen idag bedriver verksamhet. Det kan bli aktuellt att omlokalisera befintlig verksamhet och samlokalisera den med jobbtorg unga för att få ett effektivt- och flexibelt lokalutnyttjande.

Bolidenvägen 14

Arbetsmarknadsnämnden hyr totalt 2 062 kvadratmeter av HSB Fastighets AB som disponeras av Jobbstart Stockholm. Hyresvärden har klargjort att fastigheten ska exploateras med bostäder vilket medför att lokalerna sannolikt kommer bli uppsagda när avtalet löper ut 2018-03-31. Arbetet med att hitta nya lokaler åt verksamheten kommer påbörjas under planperioden med målsättningen att en flytt sker senast 2018-03-31.

Rosenlundsgatan Jobbtorg

Verksamheten på Jobbtorg Rosenlundsgatan har utökats och lokalerna börjar bli för små för personalantalet. Flera anställda som är kopplade till verksamheten är lokaliserade på annan adress. Under planperioden kommer förvaltningen att försöka hitta en mer permanent lösning för att inrymma personalen vilket kan innebära kompletterande lokal inhyrning.

Tenstastråket 12 (Kämpingeskolan)

Jobbtorg Stockholm SFI Västerort Kista filial Tensta

Verksamheterna är samlokaliserade i tillfälliga lokaler på Tenstastråket 12 (Kämpingeskolan). Nämnden har funnit att Bredbyplan 34-36 (delar av Bredbyskolan) är lämpliga för verksamheterna. Lokalerna kräver verksamhetsanpassning och underhåll och inflyttning planeras under hösten 2016.

Ny förvaltningsbyggnad i Tensta

Arbetsmarknadsnämnden deltar i projektet Ny förvaltningsbyggnad i Tensta för att undersöka möjligheten att förlägga Jobbtorg Kista filial Tensta och delar av SFI Västerort i den nya förvaltningsbyggnaden. Enligt tidplanen ska projektet vara färdigt till 2020. En förutsättning för att lokalisera arbetsmarknadsnämndens utbildningsverksamheter i byggnaden är ett omfattande samnyttjande av lokaler med de andra förvaltningarna som är tänkta i byggnaden samt att lokalkostnaderna blir ekonomiskt försvarbara.

Hornsgatan 124

Nämnden hyr administrativa och publika lokaler på Hornsgatan 124 om 2 987 kvadratmeter. Lokalerna inhyser bland annat Komvuxcentrum Stockholm, SFI-centrum, Centrum för samhällsorientering och Jobbtorg Stockholm Ung i centrum.

Inriktningen har varit att flytta samtliga verksamheterna på Hornsgatan 124 till en annan lokal innan 2015-09-30 då hyreskontraktet löper ut. Det finns dock inte någon lämplig lokal som

uppfyller de kriterier på ny lokal som verksamheterna har vilket innebär att det inte bedöms realistiskt att flytta alla verksamheterna under 2015. Det kan dock bli aktuellt att flytta någon av verksamheterna. Arbete med att hitta en permanent lokallösning för verksamheterna fortsätter dock och nämnden har träffat en överenskommelse med hyresvärden Stockholmshem AB om möjlighet att säga upp hyresavtalet med tätare intervaller än tidigare.

Blekingegatan 55 Åsö vuxengymnasium och SIFA

Arbetsmarknadsnämnden hyr idag lokaler om totalt 23 246 kvadratmeter med adress Blekingegatan 55. I dessa lokaler ryms Åsö vuxengymnasium, SIFA och Frans Schartaus Handelsinstitut samt verksamheter inom utbildningsförvaltningen.

Förvaltningen hyr ut 7 658 kvadratmeter i andra hand till utbildningsnämndens verksamheter Åsö grundskola, Bernadottegymnasiet och Språkcentrum. Utbildningsnämnden hyr även lokaler i första hand direkt av fastighetsägaren SISAB för Bernadottegymnasiet och Språkcentrum omtotalt 2 880 kvadratmeter.

Ett arbete med översyn av lokalerna vid Åsö utbildningscentrum har påbörjats. Syftet är att uppnå en yteffektivisering av arbetsmarknadsnämndens verksamhetslokaler i byggnaden. Målen är att renodla gränsdragningen i bygganden mellan arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden så att de olika nämnderna kan teckna förstahandsavtal med SISAB för sina respektive lokaler. De överytor som kan uppstå kan på sikt användas av annan pedagogisk verksamhet inom arbetsmarknadsnämnden.

Enheten Åsö vuxengymnasium svarar för den interna servicen för samtliga verksamheter i byggnaden enligt ett samverkansavtal. Detta avtal bör se över och förtydligas.

Tillgänglighet i arbetsmarknadsförvaltningens lokaler

Under planperioden för programmet ”Stockholm – en stad för alla”, som sträcker sig fram till 2016, kommer en inventering att ske för att avhjälpa enkla hinder i nämndens lokaler och därmed öka tillgängligheten. Inventeringen tar sin utgångspunkt i Boverkets föreskrifter om enkelt avhjälpta hinder (BFS 2011:13-HIN 2). För de aktuella verksamheterna sker en dialog med respektive fastighetsägare om föreslagna åtgärder.

4.5 Kostnadsutveckling

Kostnadsförändringar under planperioden bedöms ske till följd av förändringar i konsumentprisindex och planerade ombyggnader, samt förändringar av fastighetsskatten och flytten till Bredbyskolan. I övrigt bedömer förvaltningen att lokalkostnaderna kommer att sjunka då lokalytan ska minskas till följd av samlokaliseringar och effektiviseringar.

4.6 Effektiviseringsmöjligheter

Vid omlokaliseringen av verksamheter och ombyggnationer ses lokalbehovet över i syfte att genomföra lokaleffektiviseringar, skapa flexibla lokaler och om möjligt minska hyreskostnaderna.

Frans Schartaus Handelsinstituts flytt till Åsö utbildningscentrum har inneburit en effektivisering av lokalerna och en stor ekonomisk besparing. I det fortsatta arbetet med att effektivisera Åsö utbildningscentrums lokaler kommer såväl utbildningslokaler som skolans

administrativa lokaler att ses över. Nedan följer tre stapeldiagram som sammanfattar nämndens lokalförhyringar.

